

www.litera13.ro

YouTube /Litera13/

Anul VII, nr. 27

Trim. III

13 iulie 2021

Litera 13

revistă manifest

Ultima întâlnire cu Grigore Vieru
Viorel DINESCU
paginile 7-9

Walter MĂRĂCINEANU
sunset

2021
WALTER

Litera 13

revistă manifest

Cuprins

Mihai VINTILĂ	Paradoxul relatinizării limbii române Litera 13 prezentată la Express TV și de Convorbiri literare Litera 13 întră în patru biblioteci digitale Virgil Andronescu, Hugo Mărăcineanu și Mihai Vintilă la Interviurile Centrului Lansare de carte și vernisaj cu autori din Constanța Mihai Vintilă a vorbit despre Litera 13 în Teleormanul cultural și la Express TV Galați In memoriam Corneliu ANTONIU și Aurel M BURICEA
Viorel DINESCU George APOSTOIU Codruța TUDORIU	Ultima întâlnire cu Grigore Vieru Complexul sincronismului Câteva rânduri din rândul al doilea Dumitru Ștefănescu-ȘTEF premiat la Festivalul Internațional de Artă Naivă din Guarabira - Brazilia Silviu Radu a fost desemnat cel mai bun regizor la secțiunea Feature Film Category la Barcelona International Film Festival 2021
Jenică CHIRIAC Dumitru ANGHEL Virgil ANDRONESCU	Despre... o carte Sonetul, prioritate stilistică Jurnal sacru CultURA
Florentina NIȚĂ Vasile MANDRIC Mihai VINTILĂ	Sonete Sonete Păpușarii puterii – viața bate televiziunea Ilarie Voronca într-o nouă ediție spaniolă cu Mic manual de fericire perfectă
Hugo MĂRĂCINEANU Zeno HALUPA	Cronica unei întâmplări estetice Serafimizare - aforisme Zig-zag brăilean Semnal Brăila - jurnal Sacru

Redacția

Strada Principală nr.2, comuna Siliștea, județul Brăila
office@infoest.ro

Redactor-șef : Mihai Vintilă

Secretar: Alexandrina Iordache

Rubrici: Dumitru Anghel (membru U.S.R.), Hugo Mărăcineanu (membru U.A.P.), Alexandru Halupa,
Lucia Pătrașcu, A.G. Secară (membru U.S.R.), Virgil Andronescu, prof. Nicolae V. Sălchioara, Zeno Halupa.

Revista este publicată de Editura InfoEST

ISSN 2393 – 1248 | ISSN-L 2393 – 1248

Apare trimestrial.

13 iulie 2021 – 12 octombrie 2021

În perioada 2015-2017 dramaturgul **Ion Bălan** (1934-2017) a fost director fondator.

Mihai VINTILĂ

Paradoxul relatinizării limbii române

Limba română se relatinizează! Da, deși pare uimitor acest lucru se întâmplă.

În decembrie 2010 compania Google împreună cu Universitatea Harvard au făcut un studiu asupra limbii engleze. Au descoperit, la acea dată, că, aceasta ar avea 1022000 de cuvinte și că numărul acestor cuvinte ar crește cu 8500 pe an. Bănuiesc că Google s-a ocupat de calcule.

De câțiva ani România este conectată tot mai puternic cu tehnologia. Majoritatea cuvintelor din domeniu provin din limba engleză, mai precis din engleza americană. Potrivit unui studiu realizat de Dieter Wolff limba engleză este alcătuită în proporție de 28% din latină și în alte 28% din cuvinte franceze și mormande. Cu alte cuvinte prin engleză se reîntorc în vocabularul curent al limbii române cuvintele latine! Mai ales datorită faptului că tehnologiile legate de internet, telefonie sau computere folosesc cu preponderență cuvinte latine.

Mai mult, datorită emigrației masive din Italia, Spania și Portugalia un număr mare de cuvinte latine din aceste limbi își găsesc utilizarea în limba vorbită de acele comunități românești, fiind apoi importate și în limba din România.

În acest fel avem o înlocuire a cuvintelor slave, turcești și grecești cu noi cuvinte latine, sinonime sau sinonime parțiale ori de-a dreptul cuvinte noi.

Practic limba română nu numai că a devenit vorbită global dar a început prin importul de astfel de cuvinte să se relatinizeze!

Litera 13 prezentată la *Express TV* și de *Convorbiri literare*

Scriitorul Viorel Dinescu a prezentat, în cadrul emisiunii *Confluente* din 29 aprilie 2021 de la *Express TV* Galați, numărul abia apărut al revistei noastre în 13 aprilie - nr 26/2021. Mulțumim pentru aprecieri și semnă!

În revista *Convorbiri literare* din aprilie 2021, la rubrica *ComPressa Revistelor* domnul Valentin Talpalaru face o scurtă prezentare a revistei *Litera 13* nr 25 de unde semnă eseu lui Valentin Popa, stilourile domnului Petre Crăciun și poezia lui Alexandru Halupa. Mulțumiri!

Litera 13 întră în patru biblioteci digitale

Revista *Litera 13* este disponibilă pentru facsimilare digitală și expunere online pe paginile web www.e-patrimoniu.ro (www.cimec.ro), <http://biblioteca-digitala.ro>, www.culturalia.ro gestionate și administrate de Secția Biblioteci Digitale din cadrul Institutului Național al Patrimoniului, precum și în biblioteca digitală Europeană (www.europeana.eu).

Virgil Andronescu, Hugo Mărăcineanu și Mihai Vintilă la Interviurile Centrului

Interviurile Centrului sunt un proiect cultural desfășurat pe facebook.

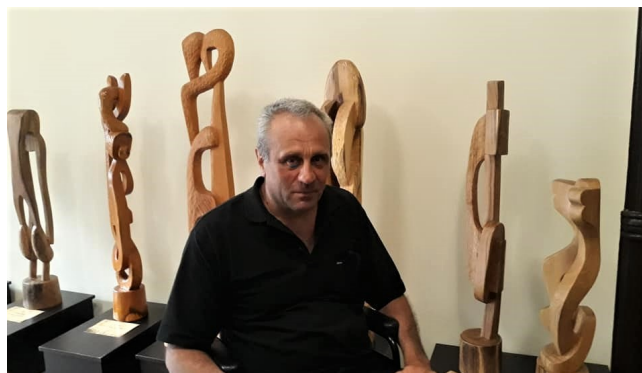
Organizatori: Consiliul Județean Brăila, Primăria Municipiului Brăila, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Brăila, manager Petronela-Alina Sulicu.

Virgil Andronescu, Hugo Mărăcineanu și Mihai Vintilă au fost invitați la Interviurile Centrului în cursul lunii aprilie 2021.

Lansare de carte și vernisaj cu autori din Constanța

Litera 13, Asociația Farul Ospitalier Constanța, Uniunea Scriitorilor din România – Filiala Dobrogea și Secția Etnografie a Muzeului Brăilei au organizat miercuri, 26 mai 2021, la sediul din Brăila, strada Polonă nr. 14, vernisajul expoziției de sculptură în lemn *Vremuri agrare* a sculptorului constănțean Gabriel Lungu și prezentarea volumului *Convergențe spirituale. Eseu despre o posibilă sintaxă a sacrului* de Bogdan Boeru, membru al Uniunii Scriitorilor din România, filiala Dobrogea.

Au avut alocuțiuni Mihai Vintilă, scriitor, redactorul șef al revistei Litera 13 și Valentin Popa, scriitor, precum și cei doi autori constănțeni.

Interviuri literare

„De Teleoman vântem legați încă de la înființarea revistei.”

— Interviu cu Mihai Vintilă, redactor-șef al revistei manifest „Litera 13” —

— Buni ziua, omnia de Mihai Vintilă! Vă mulțumim că ne acceptați invitația de a vorbi despre activitatea revistei „Teleomanul cultural”.

— Desigur, sunt un cititor pasionat și vă mulțumesc pentru că vă dați seama că este o activitate culturală importantă în județul nostru. „Litera 13” și „Teleomanul cultural” sunt două proiecte care au fost realizate în același timp și care au avut un impact foarte mare în mediul cultural din județ.

— Buni ziua, omnia de Mihai Vintilă! Vă mulțumim că ne acceptați invitația de a vorbi despre activitatea revistei „Teleomanul cultural”.

— Desigur, sunt un cititor pasionat și vă mulțumesc pentru că vă dați seama că este o activitate culturală importantă în județul nostru. „Litera 13” și „Teleomanul cultural” sunt două proiecte care au fost realizate în același timp și care au avut un impact foarte mare în mediul cultural din județ.

— Buni ziua, omnia de Mihai Vintilă! Vă mulțumim că ne acceptați invitația de a vorbi despre activitatea revistei „Teleomanul cultural”.

— Desigur, sunt un cititor pasionat și vă mulțumesc pentru că vă dați seama că este o activitate culturală importantă în județul nostru. „Litera 13” și „Teleomanul cultural” sunt două proiecte care au fost realizate în același timp și care au avut un impact foarte mare în mediul cultural din județ.

— Buni ziua, omnia de Mihai Vintilă! Vă mulțumim că ne acceptați invitația de a vorbi despre activitatea revistei „Teleomanul cultural”.

— Desigur, sunt un cititor pasionat și vă mulțumesc pentru că vă dați seama că este o activitate culturală importantă în județul nostru. „Litera 13” și „Teleomanul cultural” sunt două proiecte care au fost realizate în același timp și care au avut un impact foarte mare în mediul cultural din județ.

— Buni ziua, omnia de Mihai Vintilă! Vă mulțumim că ne acceptați invitația de a vorbi despre activitatea revistei „Teleomanul cultural”.

— Desigur, sunt un cititor pasionat și vă mulțumesc pentru că vă dați seama că este o activitate culturală importantă în județul nostru. „Litera 13” și „Teleomanul cultural” sunt două proiecte care au fost realizate în același timp și care au avut un impact foarte mare în mediul cultural din județ.

— Buni ziua, omnia de Mihai Vintilă! Vă mulțumim că ne acceptați invitația de a vorbi despre activitatea revistei „Teleomanul cultural”.

— Desigur, sunt un cititor pasionat și vă mulțumesc pentru că vă dați seama că este o activitate culturală importantă în județul nostru. „Litera 13” și „Teleomanul cultural” sunt două proiecte care au fost realizate în același timp și care au avut un impact foarte mare în mediul cultural din județ.

— Buni ziua, omnia de Mihai Vintilă! Vă mulțumim că ne acceptați invitația de a vorbi despre activitatea revistei „Teleomanul cultural”.

— Desigur, sunt un cititor pasionat și vă mulțumesc pentru că vă dați seama că este o activitate culturală importantă în județul nostru. „Litera 13” și „Teleomanul cultural” sunt două proiecte care au fost realizate în același timp și care au avut un impact foarte mare în mediul cultural din județ.

— Buni ziua, omnia de Mihai Vintilă! Vă mulțumim că ne acceptați invitația de a vorbi despre activitatea revistei „Teleomanul cultural”.

— Desigur, sunt un cititor pasionat și vă mulțumesc pentru că vă dați seama că este o activitate culturală importantă în județul nostru. „Litera 13” și „Teleomanul cultural” sunt două proiecte care au fost realizate în același timp și care au avut un impact foarte mare în mediul cultural din județ.

— Buni ziua, omnia de Mihai Vintilă! Vă mulțumim că ne acceptați invitația de a vorbi despre activitatea revistei „Teleomanul cultural”.

— Desigur, sunt un cititor pasionat și vă mulțumesc pentru că vă dați seama că este o activitate culturală importantă în județul nostru. „Litera 13” și „Teleomanul cultural” sunt două proiecte care au fost realizate în același timp și care au avut un impact foarte mare în mediul cultural din județ.

— Buni ziua, omnia de Mihai Vintilă! Vă mulțumim că ne acceptați invitația de a vorbi despre activitatea revistei „Teleomanul cultural”.

— Desigur, sunt un cititor pasionat și vă mulțumesc pentru că vă dați seama că este o activitate culturală importantă în județul nostru. „Litera 13” și „Teleomanul cultural” sunt două proiecte care au fost realizate în același timp și care au avut un impact foarte mare în mediul cultural din județ.

Mihai Vintilă a vorbit despre Litera 13 în Teleomanul cultural și la Express TV Galați

Redactorul-șef al Literei 13, Mihai Vintilă, a acordat un interviu domnului Cristian Gabriel Moraru în revista *Teleomanul cultural* nr 17 din 2021 unde a vorbit despre legăturile revistei cu Teleomanul.

La invitația scriitorului Viorel Dinescu, Mihai Vintilă a acordat un interviu în cadrul emisiunii *Confluente* difuzată de *Express Tv Galați* în data de 31 mai 2021.

In memoriam

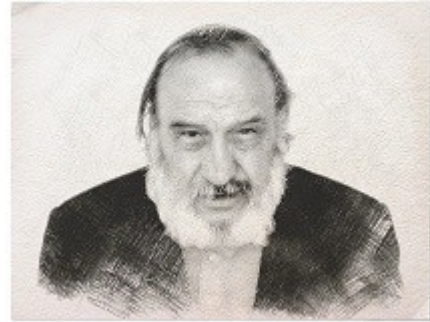
Corneliu ANTONIU

Linia vieții

Noaptea cu hainele ei
Umede: materiale aspre la pipăit
Se urca pe mine păianjenul-profet
Din proximitatea vega a istoriei:
Geamul deschis
Orizont ușor de dibuit
Patru straturi de anotimp
Argintat/ argăsit
Mirosind a scoarță de copac plouat
(de curând)
Și curg ochii, mușchii, de unele
Ce au văzut când tocmai
Se urcă pe mine păianjenul-profet
Și „s-au așezat fiara în cuibul ei”
Carlingă a plăgii luceafăr - se văd
Vergile ploilor înfipite
În acest cer liber la orizont.

1940-2021

- Licențiat în Filosofie al Universității Dunărea de Jos
- decorat în 2004 cu Meritul Cultural în rang de Cavaler
- Cetățean de Onoare al municipiului Galați
- Fondator și director al revistei Antares și al Festivalul internațional Serile de poezie ale revistei Antares
- Președinte al filialei Sud - Est a Uniunii Scriitorilor din România

Aurel M BURICEA

Testament

sub locul sfințit din satul meu natal
să-mi zidiți inima mea în Bărăgan
să cânt și să plâng cu voi în verde lan
când ninge peste dor steaua de opal

să fim împreună la nunți și botez
pe cei cu văzduhul în roua ierbii
să nu-i trezim atunci când urlă cerbii
pe o carte neagră numele-mi crestez

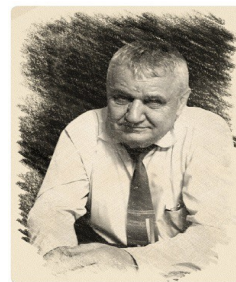
puneți chipul iubitei mele Gita
să-mi fie călăuză-n noaptea grea
după înviere să fac naveta

între munții de sare și câmpie
să curgă peste chipul meu Dunărea
gerul din cer să ardă-n poezie

1943-2021

- Absolvent al Facultății de Matematică a Universității București
- A publicat 17 cărți de poezie.
- A primit mai multe premii literare.
- A fost membru al Uniunii Scriitorilor din România.

Ultima întâlnire cu Grigore Vieru

Viorel DINESCU

Oricât de mult am încerca să ne obiectivăm, despre Grigore Vieru nu vom putea niciodată gândi la timpul trecut, atât de nobilă și de exemplară a fost trecerea sa prin viață. Îl vom putea regăsi oricând în acel prezent continuu în care înțelepciunea înaintașilor noștri și spiritul de sacrificiu al celor care luptă azi pentru supraviețuire se împlinesc cu speranța poporului oropsit într-un viitor mai bun. Nu anumiți paraziți de la Centru, care defăimează propria patrie pe toate canalele, sunt cei care reprezintă România, ci oameni ca Grigore Vieru și ca întreaga pleiadă a scriitorilor basarabeni care și acum își pun în pericol viața pentru a apăra valorile spiritualității neamului nostru. Numai aceștia au dreptul la istorie, ceilalți sunt doar niște tenii în viscerele imunde ale actualității. Noi ne propunem aici, pentru istorie, să reluăm firul acelei tragice întâmplări de la 15 ianuarie 2009 când, printr-un întunecat decret al Destinului, firul vieții lui Grigore Vieru a fost curmat tocmai într-un moment în care ultima redută de la est a poporului român avea mai multă nevoie de forța și loialitatea sa.

La data de 9 ianuarie îmi telefonează profesorul Valeriu Baban că în ziua de 13 ianuarie va avea loc, la Cahul, un concert la care urma să participe și Grigore Vieru și se aștepta să fiu și eu prezent. Confirm că voi veni după orele 16:00, căci până atunci aveam cursuri. În ziua de 11 ianuarie mă întâlnesc cu Valeriu Baban la Cahul, din biroul căruia telefonez lui Nicolae Dabija, acad. Mihai Cimpoi, Valeriu Matei și lui Grigore Vieru. Mi se comunică faptul că Grigore Vieru nu poate ajunge pe 13 ianuarie la Cahul, spectacolul urmând să se reprogrameze pe data de 15 ianuarie la aceeași oră, ora 17:00 la Sala Palatului din oraș. Va cânta Fuego (Paul Surugiu) pe versurile lui Grigore Vieru, după care va urma un concert de colinde. Mă întorc la Galați, cam dezamăgit de această amânare. Miercuri, 14 ianuarie, primesc din nou telefon de la Cahul și domnul Valeriu Baban insistă să merg fiindcă aceasta e dorința poetului Grigore Vieru, altfel nu vine nici el de la Chișinău. Valeriu Baban este un intelectual rasat, un om de bună credință și un bun român. Îmi spune că, atât Grigore Vieru cât și el personal, mă roagă să deschid eu spectacolul și tot eu să-l închid. Îl asigur că voi ajunge neapărat la concert.

Joi 15 ianuarie 2009. După cursuri îi dau telefon medicului Nicolae Bacalbașa care îl adoră pe Grigore Vieru și care va merge cu mine la Cahul. Împreună cu mine mai vin Flory și Dan Goga (care va ajunge mai târziu cu mașina lui). La Cahul discutăm cu Valeriu Baban care ține să precizeze că spectacolul este susținut în cinstea Zilei Poetului Național de la a cărui naștere se împlinesc 159 de ani. Grigore Vieru sosește cu o mașină Opel Astra cu numărul C – GP – 493, culoare roșie avându-l ca șofer pe Gheorghe Munteanu, directorul adjunct (!) de la Ansamblul „Joc” din Chișinău. După o scurtă vizită la Universitatea „Bogdan Petriceicu Hasdeu”, Grigore Vieru așteaptă preț de câteva minute în mașina cu care venise de la Chișinău. Apoi mergem împreună cu mașinile la Sala Palatului din Cahul unde urmează să se susțină spectacolul. La intrare, multă lume care, ca din senin, se așază roată în jurul lui Grigore Vieru, unii îi sărută mâna, îi pun întrebări; cahulenii se bucură nespuse de mult de prezența poetului. Erau deja orele 17.10. Intrăm în sală, aveam rezervate locuri în rândul întâi, era frig, căci gazul metan era oprit din nu știu care motive politice, așa cum mi s-a spus; am rămas, deci, îmbrăcați în haine groase, apoi am urcat pe scenă în prezența a peste 700 de spectatori, am deschis spectacolul, conform protocolului, anunțându-i pe poetul Grigore Vieru, pe interpretul Fuego și pe toți cei cu care pornisem din Galați. Înainte de a urca pe scenă i-am spus maestrului Grigore Vieru că voi recita din poezia sa. Era de altă părere: „Nu face asta, Viorel, nu eu trebuie să ies în față, e spectacolul lui Fuego!”. Nu l-am ascultat, nici nu aveam cum fiindcă, acolo, poetului trebuia să i se păstreze strălucirea pe care o avea. După ce l-am prezentat pe Grigore Vieru și am vorbit despre opera sa, am recitat poeziile „Scrisoare din Basarabia”, „Făptura mamei”, „Pădure, verde pădure”, „Nu am, moarte, cu tine nimic”. Doar atât, spre a nu-l supăra prea mult pe Grigore Vieru. Am coborât de pe scenă, m-am apropiat de poet iar el mi-a șoptit: „Ai procedat foarte bine, nu te-ai întins prea mult. Știam că vei fi scurt și la obiect. Mă bucură acest lucru”.

A început spectacolul într-o atmosferă de An Nou (era Sfântul Vasile, pe vechi). O atmosferă de sărbătoare, într-o sală friguroasă, ne încălzeam cu propriile respirații. Îl invit pe Grigore Vieru să urce pe scenă. Firav, destul de obosit, istovit așa zice, îl ajut să urce treptele, salută publicul, imediat apare Fuego, încep împreună să cânte un colind destul de lung scris ad-hoc de Grigore Vieru în timp ce stătea pe scaun lângă mine, în timpul spectacolului. Îi colindă pe cahuleni. Dar, mai bine să redăm colindul: **„Pe Hristos Să-l laudăm / Să ne-audă sus din Cer / Să se bucure și El / Chișinăul e frumos / Multe-i plac și lui Hristos / Lui Hristos i-ar fi plăcut / Să fie la noi născut. / Colindăm cu geana udă / Eminescu să ne-audă / Colindăm cu flori de leac / Să ne-audă și Sulac. / Colindăm colindu întregu / Să ne-audă și Fuego / Și-n sclipirile luminii / Să ne-audă toți creștinii. / Dar colindul nu-i destul / De n-am zis și de Cahul / Cum e graiul și cântarea / Sunt în cinstea cea mai mare / Colindăm și pe Galați, / Că-i aproape, nu uitați, / Pe Dinescu Viorel, că mi-e tare drag și el! / La mulți Ani cu Sănătate / În căsuță cu de toate, / La mulți Ani, cu bună pace / Precum Domnului îi place!”**

Aveam „în grijă” cojocul și cartea lui, „Strigat-am către tine” și un reportofon care îi aparținea. Urcase pe scenă cu volumul de versuri antologic, „Taina care mă apără”, volum care văzuse recent lumina tiparului. Grigore îmi cere reportofonul. I-l dau. Cântă cu Fuego, ținându-se de umeri; la un moment dat Fuego face semn cameramanului să nu mai filmeze și după vreo 18 minute de cântat, Grigore Vieru coboară de pe scenă, vine lângă noi. Foarte obosit. Spectacolul continuă cu cântecele lui Fuego, pe versurile lui Grigore Vieru.

La orele 19:45 suntem invitați pe scenă, Grigore Vieru, Fuego și eu, de către Valeriu Baban și Nicolae Dandeu (lector universitar, directorul Centrului Pro Europa din Cahul), ambii consilieri. Ni se oferă, lui Grigore Vieru, Fuego și mie câte o diplomă înrămată, frumos tipărită și câte un buchet de flori. Redau textul scris pe diploma lui Grigore Vieru: **„Stimate domnule Grigore Vieru! Pornind de la afirmația Dumneavoastră: „Nu există atâția ochi pe pământ, câtă frumusețe în jur” credem că e atâta nevoie de putere să rezști minunatului cuvânt și minunatului sunet, izvorât din el, luminat de harul dăruirii de sine a două cugete gemene – Grigore Vieru și Fuego. Vă aducem în dar buchete de slove sincere, urări de sănătate, prosperitate și roade mănoase în minunata colaborare. Cu toată venerația, publicul din Cahul...unde sunt mai dulci izvoarele / unde e mai dulce soarele și unde mereu sunteți doriți și așteptați. 15 ianuarie 2009. Cahul, R. Moldova”.** Apoi, protopopul de Cahul oferă câte o icoană lui Grigore Vieru și lui Fuego.

Facem poze, eu cu Grigore Vieru, vin lângă noi și Nicolae Bacalbașa, Flory și Dan Goga. Ni se alătură și mulți cetățeni din Cahul care vor poze cu Grigore Vieru. Mai întârziem puțin, după care suntem invitați la restaurantul „Flemingo” din Cahul. Urcăm până la primul etaj, după ce lăsăm hainele la garderobă. Mașinile rămân în fața restaurantului (nesupravegheate). La masă stau lângă Grigore Vieru care pare din ce în ce mai obosit. Alături de noi, Flory, Dan Goga și Nicolae Bacalbașa. Ne interesăm ce vin preferă Grigore Vieru. Nu voia nimic. Mănâncă foarte puțin. La un moment dat văd că-și pregătește două pastile rozalii pe care le ia cu apă. Îl întreb dacă nu vrea un pic de „vinișor”, cum îi plăcea lui să spună. Refuză categoric. (În seara aceea nu a băut nici o picătură de alcool. Fac precizarea, fiindcă un nemernic, bâiguind în presă, a vrut să denatureze realitatea. Dar, o să-l bată Dumnezeu!). Vorbim despre multe lucruri privitoare la literatură. Îl enervează „niște lepădături” care se ocupă de el. A invocat numele lui M. Coțiu și ale altora care îl atacă frecvent în „Moldova Suverană” și „Flux”. Neprietenii nu-și aleg vorbele cu care te atacă, îi zic eu. Îl rog să nu ia în seamă nici o frază care i-ar strica buna dispoziție. Dar, el spune că nu mai rezistă. Îmi amintește că unul din nepoții săi din Chișinău a fost oprit de doi indivizi care i-au pus o bucată de scândură pe cap și au dat în ea cu un ciocan numai și numai că e nepotul lui Grigore Vieru. „Am fost, apoi, la o șezătoare literară, povestește el, era un public destul de numeros și, la un moment dat, am recitat versurile: **„Câte stele sunt pe cer / Toate pân’ la ziuă pier / Numai una ca o proastă / Șade pe uzina noastră”.** M-au chemat la Interne, că de ce am ales tocmai acele versuri, iar eu le-am răspuns că „acei care m-au turnat, de ce le-au ascultat?”.

Repet, Grigore Vieru a mâncat foarte puțin. S-au făcut și poze. În diagonala noastră, în restaurant era conducătorul mașinii cu care venise, Gheorghe Munteanu, care nu a băut altceva decât apă.

Încerc să-l conving, insistent, pe Grigore Vieru, să meargă cu mine la Galați. De obicei, poetul, când venea la Galați stătea numai la mine. Să vină și să stea vineri, sâmbătă și duminică (16, 17, 18 ianuarie) după care îl reped eu până la Chișinău. Nu se hotărăște. Poate-l conving, totuși, îmi zic în sinea mea. Insist din ce în ce mai mult, vin cu argumente care să convingă, dar mereu sunt refuzat cu o discreție viereană, parcă bine pusă la punct. Îi spun că de la Cahul la Galați sunt doar 70 km, deci e foarte aproape, iar de la Cahul la Chișinău sunt 170 km. Ar fi mai bine să mergem la Galați, vom face întâlniri cu profesori, liceeni, dar și cu studenți de la cele două universități, unde sunt și cursanți basarabeni. A stat, s-a gândit, frigul din restaurant se cam voalase. Totdeauna când îl invitam la Galați, venea cu mare plăcere. Acum ezita. La un moment dat îmi zice: „**Viorel, nu se poate, am niște probleme de rezolvat la Chișinău, trebuie să plec. Țiți promit că la sfârșitul lunii vin special la Galați, mai precis vin de joi 29 ianuarie și voi sta la tine chiar 10 zile, dar acum, crede-mă, trebuie să ajung la Chișinău**”.

La un moment dat, văzând niște felii de pâine neagră, s-a aplecat la urechea mea și mi-a vorbit în șoaptă: „Știi, Viorel, pâine de asta mâncam eu la măicuța acasă, la Pererâta, asta e pâine de care numai măicuța mea știa să facă; e dulce și parcă ține și de foame. Ia și tu și gustă și ai să-mi dai dreptate. Și încă ceva, aș vrea să vorbești tu cu cei de la bucătărie fiindcă vreau să duc acasă vreo două-trei felii și să-i arăt Raisei (soția poetului, n.m) ce pâine făcea măicuța mea. E pâinea cu care am crescut, ia vezi ce gustoasă e!..”.

Am coborât repede la magazinul de la parterul restaurantului, am cumpărat două pâini și i le-am oferit lui Grigore punându-le într-o sacoșă. S-a bucurat ca un copil blând care șade la soare. Am mai întârziat până la orele 23:00, când Grigore Vieru s-a hotărât: „Plecăm!”. Am coborât la garderobă, am luat hainele și am ieșit în stradă la mașini. Ne-am fotografiat de mai multe ori, ne-am îmbrățișat. Timpul trecea, privindu-ne, parcă, cu niște ochi de ger venit din iarna primejdiei și ascuns printre noi. Ceața se întâmpla tot mai deasă pe ulițele Cahulului. L-am mai rugat de câteva ori să vină cu mine la Galați.

Îl convinsesem în proporție de 85 la sută, începeam să mă luminez de bucurie, în toiul nopții. Apoi, cineva din grupul de Galați, mi-a șoptit: „dacă a zis că revine la sfârșitul lunii, nu mai insista, e nepolitic și deranjant!” Orice imprudență se plătește, mi-am zis. Nu știam ce să mai cred. Blitzurile aparatelor de fotografiat luminau noaptea care mi se părea din ce în ce mai urâtă. Un ultim gest de salut, după care, privindu-ne lung, cu îngrijorare Grigore ne îmbrățișează pe toți cei care-l înconjuram. Mai facem câteva poze, Grigore Vieru ne îmbrățișează din nou, urcă în mașină lângă șofer.

Îl avertizez pe acesta: „te rog să conduci cu atenție, ai mare grijă la drum, vezi să circuli cu viteză sub 60 la oră, ai lângă dumitale pe marele nostru poet și prieten, pe Grigore Vieru”. Îmi face semn că a priceput și pleacă „în trombă” spre Chișinău. Șoferul se grăbea și el din ce în ce mai tare având niște „probleme personale” de rezolvat, după propria-i mărturisire. Cu puțin timp înaintea mașinii în care era Grigore Vieru, plecase spre România, cu o mașină puternică, interpretul Fuego (Paul Surugiu) și ceilalți componenți ai grupului de colindători.

La orele 23:20 după ce mașina a plecat cu Grigore Vieru spre Chișinău, protopopul din Cahul, Mihail Ursachi, ne-a invitat la catedrala Sfinții Arhangheli Mihail și Gravril unde ne-a oferit câte un calendar ortodox și câte o icoană. Am discutat despre Grigore Vieru, tot timpul cât am stat acolo. Nimeni nu bănuia ceea ce i se putea întâmpla, dar toți eram de acord că ar fi fost mai bine să rămână cu mine și să mergem la Galați sau mai bine să fi rămas măcar la Cahul la camera 110 unde i se propusese. “Noaptea se circulă greu”, mă trezesc eu vorbind.

La Galați ajungem la 01:05 noaptea. Pe la orele 01:45 sună telefonul și bunii mei prieten Nicolae Dabija și Valeriu Matei mă întrebă, cum a fost la Cahul?! Le povestesc doar câteva secvențe și, la un moment dat, cu menajamente, Valeriu îmi spune: „Știi că domnul Vieru a fost victima unui accident la intrarea în Chișinău, în apropierea localității Dănceni, raionul Ialoveni, izbindu-se violent de stâlpul unui panou publicitar?!” „Nu se poate!”, am strigat. Înainte de asta, îi povestisem lui Valeriu cum l-am rugat pe poet să nu plece cu mașina prin ceață și pe întuneric și să vină cu mine la Galați. Nu știu ce probleme importante îl chemau la Chișinău! Nu vom ști, poate, niciodată căci astăzi Grigore nu mai e și viața noastră a tuturor celor care l-am cunoscut și iubit e acum mai săracă cu o lumină. Apoi, am stat până la ziuă cu luminile aprinse în toată casa, rugându-mă pentru sănătatea marelui poet; cine ar mai fi putut să închidă ochii după aflarea acestei vești năpraznice?! Poate că în acele clipe, trupul firav al lui Grigore se mai zbătea încă între viață și moarte. Apoi, umbra lui Grigore Vieru s-a așezat pe marginea patului meu. L-am întâlnit pentru o clipă în sânul unei profunde tăceri, nici nu mai știu când și cum ceasul de dimineață a sunat pentru reintrarea mea în rutina zilei, a unei zile mai tristă ca niciodată, asemenea celei în care, acum 163 de ani, spiritul lui Eminescu se întrupa de la Duhul Sfânt și din trupul României, devenea om.

Acum, Grigore Vieru, aruncat ca jertfă în sulilele destinului, se ridicase deasupra pământului basarabean al Moldovei nemuritoare spre a priveghea la viitorul Țării alături de marile spirite ale poporului nostru.

Complexul sincronismului

George APOSTOIU

Când scrie că Ion Creangă *umanizează fantasticul*, Tudor Vianu deschide un univers estetic propriu literaturii. O astfel de fantezie, atât de necesară creației, în cazul criticii literare trebuie pusă sub controlul criteriilor. Critica literară (mare) introduce rigoare în interpretarea fie și a fanteziilor creative. Ficțiunea, proprie literaturii, este creație a imaginarului care poate să se substituie realității, dar nu o neagă. Este realitatea artei. Mai important decât adevărul este potențialul estetic, rezerva de expresivitate a limbajului, în cazul literaturii. De la această precizare, o discuție despre sincronismul românesc poate stârni oricând orgolii sau rezerve îndreptățite.

Două abordări autoritare referitoare la *occidentalizarea* culturii românești merită unele reveniri. G. Călinescu considera că în cultura românească a existat o *întârziere*. Eugen Lovinescu este radical, cere grăbirea sincronizării, adică a punerii în acord cu Occidentul prin recuperarea întârzierii. Se poate spune că chestiunea este una de temporalitate? Cred că *tema* nu trebuie văzută în opoziție, și Călinescu și Lovinescu au dreptate dacă raportăm opiniile lor la chestiunea mai mare a dezvoltării economice, bază și sursă a progresului culturii. O singură privire nu ar corespunde mutațiilor intelectuale evidente, literatura noastră – să rămânem pe acest teren – este oarecum sincronizată cu Occidentul. Întârzierea există, dar nu se datorează calității culturii, actului de creație, ci unor factori exogeni complicați: condiții istorice, ponderea *europenismului*, aria de răspândire și de circulație a limbii.

Ion Chica, în a doua parte a secolului XIX, este european, scrie și gândește politic fără complexe. Iată: *În ce privește libertatea intelectuală, adică libertatea cugetării, a conștiinței și a scrierii, publicității cei moderni nu recunosc autorității nici un drept de ingerință altul decât de a opri calomnia și apelul la violență; libertatea intelectuală este cerută de toți în general ca un drept inalienabil al omului, drept care trebuie să fie absolut.* Fragmentul este dintr-o scrisoare trimisă lui V. Alecsandri în iunie 1881, de la moșia lui de la Ghergani.

Călător cu vocație, Ghica întreține o vastă corespondență cu Vasile Alecsandri – sublim pretext literar – care se transformă într-un adevărat tratat de informație istorică și politică, deci și de cultură, prin care circulă idei europene. Iată ce scria de la Londra, la 15 ianuarie 1886, poetului de la Mircești: *Națiunile trăiesc și se glorifică prin oamenii ce au produs și prin lucrările lor geniale. Vai de acele popoare cari nu au profeți! Fie ele cât de mari, cât de puternice; numere suflările cu sutele de milioane, cucerească lumea întreagă, ele sunt condamnate (sic!) pieirii și uitării. Urmele biruitorilor se pot stinge, dar ale lui Molière, Racine, Hugo, Cuvier și Lamartine, niciodată! Cât de mari și de puternici fie un Moltke (general prusac, n.n.), un Bismarck, gloria lor este trecătoare, pe când a lui Goethe, Humboldt și-a lui Beethoven va rămâne eternă.*

Să refacem acum, în ăst secol, spectacolul cultural care se petrecea la conacul lui Ghica de lângă București. La atât de frecventele adunări ale înțelepților și învățaților discuțiile se duceau în franceză, engleză și greacă, Ghica citea în franceză din Boileau, Grigore Alexandrescu recita în franceză din Fedra de Racine, în greacă din Andromaca lui Euripide și din Sofocle sau Anacreon, iar Iancu Văcărescu da recitaluri în elină. Invitații la gura sobei: boieri, fruntași politici, scriitori: frații Golești, Manolache Băleanu, Costache Bălăcescu, Câmpineanu comentau campaniilor lui Napoleon. Spectacolul îl oferea boierimea cu școală, *occidentalizarea* generală a noastră era întârziată. Explicația stă în starea societății, în ansamblul ei, dependentă de fundamentele oricărei culturi: școala, creația, contacte sistematice cu alte culturi. Ca univers al valorilor unui popor, o cultură aparține unei comunități, nu unor persoane, și depinde de puterea ei de a se face cunoscută. Călinescu vorbea de *clasici* întârziati, dar în privința *occidentalizării* culturii românești nu a avut acut, ca Lovinescu, sindromul însingurării: *Țările române n-au fost niciodată în afara Europei...* (Istoria literaturii române. Compendiu).

Complexul în sensul de particularitate, a existat, mai există încă și nu cred că vindecarea ține de noi. Ceea ce nu trebuie înțeles ca o inapetență sau incapacitatea de modernizare. Cum s-a văzut, Ghica gândea politic modern. Literatura română, prin Eminescu, Macedonski într-un trecut mai îndepărtat, prin Bacovia, Arghezi, Blaga și Ion Barbu mai aproape de noi și prin Nichita Stănescu în timpul nostru ține pasul cu evoluțiile din literatura europeană. Tzara este creator de curent, Eugen Ionescu este la originile teatrului absurd, Emil Cioran ilustrează convingător existențialismul occidental. Asta nu înseamnă că, pentru întreaga cultură românească au fost înlăturate obstacolele: limba, izolarea latinității noastre de Occident, asimilarea ignorantă a culturii românești cu spațiul slav. Românii nu sunt străini de cauzele acestei situații.

Problema sincronismului românesc se pune diferit în aria culturii și în cea politică. Ion Chica ne amintește că nefericitul Teodor Diamant, cel care urmărea conferințele lui Fourier la Paris, pune în aplicare la Scăieni ideea utopică a francezului cupă ce aceasta se prăbușise în Franța ca urmare a loviturii pe care i-o aplicase Ludovic-Philippe.

Și, totuși, ca să revenim la cele două abordări – complementare, de altfel – ale lui G. Călinescu și E. Lovinescu – nu mă pot împăca de fel cu gândul că al doilea, Lovinescu, are și astăzi dreptate. Iar această dreptate răsare dintr-o precizare a lui Ion Chica însuși: *Iubite amice, îi scrie la 1 noiembrie 1884 lui Alecsandri, Puterea, ca să fie suferită și respectată, trebuie să emane de la națiune, să-și aibă rădăcinile ei înfipte în spiritul și trebuințele poporului.*

Ne vom opri curiozitatea în materie de teorie în pragul înțeleptului sfat pe care Erasmus din Rotterdam l-a dat, cu secole în urmă, discipolilor lui: este mai prudent să faci turul lumii pe un atlas și să afli adevărul din cărțile de istorie decât să-ți porți cocoșa, ca Ulisse, prin cele patru colțuri ale lumii.

Câteva rânduri din rândul al doilea

După nemaivăzute cutremure,
După o boală care a omorât deopotrivă bogați și săraci
După incendii și morți repetate
Ninge în Texas.
Apoi suntem noi și viața noastră mai departe
Ca și cum toate aceste lucruri n-ar exista.
Viața noastră e un desen animat
E deșirătura unui roman grafic
E jeux d'enfants sau À bout de souffle
E un fir când luminos, când întunecat
Când negru-albăstrui, când dulce-amăru.

După incendii și morți repetate
Ninge în Texas cum n-a mai nins niciodată.
Uneori am gânduri negre-albăstrui, dulci-amăru.
Viața noastră e un desen animat
Apoi suntem suntem noi și viața noastră mai departe
Ca și cum n-ar fi nimic din toate acestea

Viața e un vis îndepărtat
O tânjire permanentă
O dorință în majoritate NEÎMPLINITĂ.

Codruța TUDORIU

Dumitru Ștefănescu-ȘTEF premiat la Festivalul Internațional de Artă Naivă din Guarabira - Brazilia

La cea de-a III-a ediție a Festivalului Internațional de Artă Naivă din Guarabira, Brazilia, printre premianți s-a numărat și artistul plastic brăilean Dumitru Ștefănescu-ȘTEF. Defășurat în organizarea Prefecturii Municipiului Guarabira, a Atelierul Adriano Dias și a Secretariatului de Cultură și Turism, manifestarea a reunit 173 de artiști din 12 țări: Spania, Portugalia, Italia, România, Belgia, Argentina, Germania, Turcia, Cuba, Uruguay, Franța și Brazilia.

Pentru expoziție au fost selectate 110 lucrări care sunt expuse în Muzeul Artei Naive din Guarabira în perioada 28 mai - 31 decembrie 2021. Desfășurându-se online, datorită pandemiei, au fost acordate 10 premii, cinci pentru gazde și cinci pentru oaspeți. Prezent cu lucrarea *Torentul*, Dumitru Ștefănescu-ȘTEF a fost unul dintre cei cinci premianți din străinătate.

Mă simt onorat pentru premiul acordat și reprezint cu cinste România la toate manifestările culturale iar lucrările mele sunt donate în muzeele lumii. Există o singură frumusețe care nu se ofilește odată cu trecerea anilor și este frumusețea interioară a sufletului fiecărui artist - a declarat artistul plastic.

Prezența la astfel de manifestări, mai ales atunci când este încununată cu premii, este meritorie atât pentru artist cât și pentru Brăila. Îi dorim cât mai multe succese de acest fel! (M.V.)

Silviu Radu a fost desemnat cel mai bun regizor la secțiunea Feature Film Category la Barcelona International Film Festival 2021

Brăileanul Silviu Radu a participat cu filmul *Un Timp prin Care am Trecut*, pe care l-a regizat anul trecut, la Festivalul Internațional de Film din Barcelona - Barcelona International Film Festival 2021.

Înscris la secțiunea Feature Film Category, Radu Silviu a fost desemnat câștigător al premiului pentru regie. Premiul este cu atât mai valoros cu cât brăileanul Silviu Radu se află la prima sa producție.

Acest lungmetraj povestește viața marelui actor Constantin Codrescu și are multe secvențe filmate în Brăila și la Teatrul Maria Filotti unde actorul a fost manager.(M.V.)

Despre... o carte

Văd orice carte ca pe o fereastră. Prin care se observă o frântură din sufletul autorului. Și se întâmplă că spre a deschide fereastra nu sunt chemați (totdeauna) toți muritorii. Iată, bunăoară, o carte de știință.

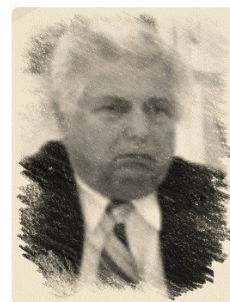
Am în față o carte care, iertată să-mi fie comparația, nu va rezona cu coardele sensibile ale sufletului tuturor contemporanilor. Și aceasta dintr-un motiv cât se poate de simplu: nu toți oamenii se dovedesc astăzi interesați de problemele sufletului nemuritor. Sunt, poate, excesiv de acid (ori incisiv) prin aserțiunea anterioară?! Dar socot că semenii noștri interesați de materialitatea lumii se închină nu Dumnezeuului, ziditorul Cerului și al Pământului, ci Satanei, care le rânjește de pe „grămezi de arginți”. Bine ar fi, sănătos ar fi, să n-am dreptate!

De aceea zic despre cartea doamnei Constanța Munteanu, „Marile Praznice Împărătești”, Ed. Proilavia Brăila, 2021, că se adresează, cu predilecție, celor care văd în OM sufletul, spiritul. Am în vedere pe puțin două categorii de cititori: pe cei cu credință stabilă în Dumnezeu și pe cei bântuiți de incertitudini și îndoieli. Și într-un caz și-n celălalt, cartea își dezvăluie virtuțile de pedagogie creștină.

Concret! Titlul ne trimite la un conținut explicit religios. Autoarea își propune o teză de sinteză a praznicelor care marchează „anul bisericesc”. Forma de abordare ține de algoritm bine delimitat: înțelegerea conținutului, praznicului, din perspectiva învățaturii creștine, contextul istorico-geografic, sursele documentare, reflectarea în obiceiuri, datini, superstiții, interacțiunea ortodoxismului („dreapta credință”).

Autoarea se dovedește o foarte bună stăpânitoare a fenomenului religios, a terminologiilor Bisericii și, în egală măsură, este practicantă a credinței strămoșești ortodoxe; abordează subiectul cu sentiment și competență fără riscul alunecării spre idolatrie, ori dictatură în numele Lui Iisus Hristos; are măsură și obiectivitate în expozeu, tocmai din acest motiv convinge. Limbajul este direct, neîmpănțat cu neologisme, arhaisme ori alte cuvinte rare; câteodată, din rațiuni documentaristice, reproduce noțiuni din limba greacă.

Documentarea este amplă, având în centrul de greutate scrierile biblice, apoi apelând la interpretările exprimate în predici sau în lucrări publicate ale sfinților părinți, dar nu ignoră articolele, eseurile, studiile unor mireni; simplifică trimiterile bibliografice menționând sursa direct după citat, fluidificând lectura textului.

Jenică CHIRIAC

Un loc aparte acordă doamna Constanța Munteanu folclorului tematic, obiceiurilor, tradițiilor, superstițiilor ce s-au consolidat în timp față de sărbătorile bisericești (praznicul), celebrarea evenimentelor importante, comemorarea unor sfinți ș.a. Abundă exemplele, dovedind cu prisosință atașamentul popular față de viață. A Bisericii răsăriteni. Nu sunt lipsite de importanță nici referirile la obiceiurile altor popoare ca bună sursă de informare.

Nu lipsesc din lucrare nici pasajele cu conținut filosofic, interpretări originale pe marginea unor terminologii ce implică doze variate de mister. Cităm, în acest sens, spațiul larg acordat de autoare conceptului de Sfânta Treime. În adevăr, se cere discernământ, gândire filosofică pentru a înțelege de ce religia noastră se declară monoteistă, în condițiunile existenței a trei persoane: Tatăl, Fiul și Sfântul Duh. Existența însăși a Sfântului Duh ridică probleme de înțelegere, termenul fiind abstract prin excelență.

Lucrarea doamnei Munteanu, în concepția noastră, are are virtuți teologice evidente, poate sta cu cinste într-o bibliotecă bisericească; are caracter informativ (cum s-a mai spus) dar și informativ, în măsura în care răspunde nevoii de clarificări, de diminuare a îndoielilor.

Dacă prin lectura acestei cărți sporește sentimentul religios, dacă aduce un aport la pocăința păcătoșilor, dacă sădește sămânța empatiei, stimulând respectul și iubirea dintre oameni, se poate afirma că travaliul intelectual, documentarea, ordonarea ideilor, însăși ideea de a aborda asemenea temă generoasă de către doamna Constanța Munteanu nu au fost în zadar.

Sonetul, prioritate stilistică

Cu volumul „101 sonete absurde”, Editura PIM; Iași, 2018, 126 de pagini, scriitorul brăilean Vasile MANDRIC se poziționează stilistic în zona preferențială a Sonetului, specie literară lirică de formă fixă, 14 versuri, cu două catrene și două terține (4-4-3-3), la... „concuranță” calitativă cu ilustrul sonetist din arealul Dunării de Jos, Aurel M. Buricea. Afirmatia mea poate fi susținută de faptul că, din cele șase cărți publicate de domnul Vasile Mandric, trei sunt în exclusivitate din specia lirică amintită: „Sonete”, Editura Istros, Brăila, 2014; „Sonete sub acoperire”, la aceeași editură, în 2015; „101 sonete absurde”, Editura PIM, Iași, 2018.

De altfel, preferința poetului este tranșantă și convingătoare chiar în deschiderea volumului actual, pe care-l citez în întregime: „Din câți prieteni am avut pe lume, / Mai toți mi-au zis că eu visez himere / Și cer naturii minții s-o confere, / Când soarta mea cu mine face glume”. / „Dar eu nu am luat nicio măsură, / Căci viața, oarecum, e efemeră / Și spiritul din mine tot mai speră / În dragoste și armonie pură”. // „Căci vreau să fie liniște și pace / Iar între noi mai multă veselie, / Sonetul să-mi îmbrac la patru ace.” // „Căci doar această bucurie-mi place, / Chiar dacă n-am o soartă străvezie, / O Muză mă dezmiardă-n poezie” („Sonet aproape absurd”, pag. 9), idee întărită și de următoarea strofă din „Sonet absurd”, pag. 10: „De ce vrei, Doamne-acuma, să fiu rob, / Poezia mea s-o servesc cu trudă, / Căci numai EA, de fapt, îmi este rudă, / Sonetul reușind să-l cresc din bob”. Marșul triumfal spre opțiunea cea mai fericită și fecundă a literaturii poetului Vasile Mandric a început târziu, deoarece tempoul lirei sale și „linia melodică” a unei poezii grave de-o acuratețe și-o încrâncenată stabilitate tematică, pe un canon ideatic și o formă de demitizare estetică, s-au produs într-o perioadă de agresivă ideologie, împiedicându-l să tipărească o carte.

Este motivul pentru care abia la vârsta senectuții domnul Vasile Mandric publică volumul de versuri „Spațiu răsturnat”, Editura Istros a Muzeului Brăilei, 2014, pe care certamente îl așez cu drepturi depline în spațiul „literaturii de sertar”, conceptul estetic și de creație artistică atât de mediatizat și în egală măsură controversat, așteptat cu speranță după Revoluția din Decembrie 1989, dar care s-a dovedit doar o... promisiune, semnalat în recenzii mele la proza scriitorilor Fănuș Neagu („Amantul Marii Doamne Dracula”) și Valentin Popa („Papagalul și Revoluția”; „Serata crăițelor”), sau despre care

Dumitru ANGHEL

s-a vorbit în presa literară, cu trimitere la Paul Goma („Din Calindor”), Eugen Barbu („Ianus”), Dinu Săraru („Crimă pentru pământ”).

Volumul de versuri „Spațiu răsturnat” ar putea fi, așadar, „literatură de sertar” de factură lirică, poeme elaborate și doar citite în Cenaclurile brăilene între anii 1974-1989, care n-ar fi putut vedea lumina tiparului în condițiile cenzurii draconice de atunci; ba, mai mult, surprinzător este faptul că, în practica delațiunii întreținută de Securitate, unele poeme fulminante n-au fost confiscate: „Țin să vă anunț extraordinarele / descoperiri științifico-tehnice / ale Socialismului / apa caldă și mersul pe jos, / apoi să vă arăt cu degetul / stricătorii de prag / căutătorii zilei de ieri / demolatorii de limbă și obiceiuri / fachirii de cuvinte parfumate / jongleorii de fericire ai EPOCII DE AUR în viața de apoi”, din poemul „Simfonia Prezentului”, pag. 90).

Poetul Vasile Mandric scria versuri-revoltă, într-o perioadă de umilințe, de neputințe și de lipsă de curaj, când se întrerupea curentul electric în apartamente neîncălzite și ne luam pe cartelă rația de ulei, de făină, de „adidași” (!?) și două-trei ouă, ca o nedreaptă și umilitoare iluzie. După Revoluția din Decembrie, un tip de democrație românească cu totul originală și o libertate totală de creație nu i-au mai cenzurat poetului Vasile Mandric nici gândurile și nici sentimentele și i-au permis să-și plieze registrul liric pe motive și teme, care nu mai aveau nevoie de... „aprobări”, alegând să scrie sonete, pe care le tipărește, așa cum afirmam mai sus, în 2014, „Sonete”, și, în 2015, „Sonete sub acoperire”, în care și-a exprimat Crezul său estetic, asumându-și nonșalant, deși marcat de o melancolie învăluitoare și sacră, orice opțiune posibilă în planul filosofiei personale: „Cu gându-mi dospit în visări călăuză, / Am ars în cuptorul oglinzilor pale / ... / În alfabet am fost un semn al mirării / Nimeni nu știe ce-am vrut să zic / Trece-mă, Doamne, pe lista uitării” („Viața”, pag. 10), din volumul „Sonete sub acoperire”.

Fără nicio încercare de structură tematică, sonetele din acest volum relevă, într-o brambureală sentimentală de-o sinceritate înduioșătoare, o viață și un destin parcă permanent în derivă, din care n-au rămas decât frânturi de idealuri, elanuri donchijotești și doar... „sferturi” nedrepte de împliniri din zonele cenușii ale realului:

„Mă cheamă oglinda-n baie s-o privesc,
Căci cineva ar vrea să mă vadă

...
Și-atunci mă-ntorc la coala mea de scris
Că-i prietena ce gândul îmi ascunde
De nu părăsește niciun vis”

(„Străinul”, pag. 13), din care rămân doar elegante și oneste renunțări transformate în vise, reprimându-și drastic orice duioșie, în acordurile preclasice din „Patimile după Matei”, de I.S. Bach.

Altădată, imprevizibil, poetul își nuanțează, într-o alternanță de joc ludic, o poezie erotică, idilică și de-o puritate celestă, din perspectiva nostalgică și ritualică a unui Madrigal de secol XVII: „O fată blondă măsură peronul, / În halta mică din copilărie, / Eu i-am cerut iubirea în chirie / Și ea mi-a dat, la schimb, Decameronul” („Sonet” – O fată blondă..., pag. 66), din volumul „101 sonete absurde”. Și tot în acest volum există o patetică tendință, prin care umorul și șarja persiflantă se amestecă cu tristețea:

„Când scriu sonete-ncepe o furtună,

...
Cu o ploaie de metafore, nebună”.

„Acolo am sticleți și prepelițe,
Metafore le-adun, de unde sunt,
Le-așez, cu drag, în casa unui cânt
Și zilnic fac din minte ferfeniță”

(„Când scriu sonete...”, pag. 37).

Vasile Mandric se descoperă a fi un poet sensibil, marginalizat dintr-o tembelă indicație oficială dar și dintr-o autocenzură severă, și scrie în cele trei cărți, de care aminteam, sonete în dulcele stil clasic, fără să fie tentat să se alăture „corului” poeților și poeteselor la care versul devine înjurătură, „felinar roșu” și „performanță virilă”:

„M-am scufundat în antica vechime,
La Hesiod am fost. Stătea la masă,
Platon plecase supărat pe mine,
Iar Homer se pierduse în mulțime”

(„Sonet” – M-am scufundat..., pag. 47);

și-și motivează aserțiunea poetică pe un diapazon în LA major, ca un semnal de promisiuni intime și decente:

„De ce slujesc poezia cu credință?
Aș fi dorit să știe toată lumea,
Sperând, din sărăcie, să mă scoată,
Dar ea n-a vrut sau n-a fost cu puțință”

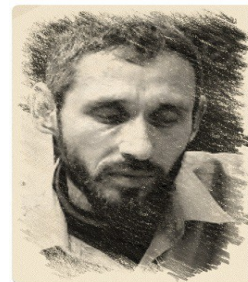
(„Sonet – De ce slujesc”, pag. 51).

Sonetul rămâne, așadar, opțiunea stilistică majoră și singurul mobil al continuității sale de creator iar metaforele ascunse din titlurile volumelor „Sonete sub acoperire” și „101 sonete absurde” parcă nu pot și parcă nici nu vor să acopere un mare impas sufletesc, o neîmpăcare cu sine a poetului Vasile Mandric, din atâtea întâmplări absurde petrecute de-a lungul timpului cu idealurile și cu speranțele sale, nevoit să-și protejeze identitatea socială și apetențele artistice sub „umbrela literaturii de sertar”:

„În Turnul meu de Fildeș stau retras,
Iar Cartea mi-e deschisă zi și noapte,
De-acum, Sonetul rău mă ceartă-n șoapte,
Da-i singurul prieten ce-a rămas”

(„Sonet – În Turnul meu de Fildeș”, pag. 100); ca o patetică spovedanie, din care răsar „perle” de lirism și de ideal artistic.

Jurnal sacru

Virgil ANDRONESCU

În ziua de 22 mai 2021 Galeria de Artă Gheorghe Naum a Muzeului Brăilei a găzduit o impresionantă expoziție de pictură cu tematică religioasă. S-a vernisat expoziția *Jurnal sacru* a plasticianului Walter Mărăcineanu. Artistul, originar din Brăila și trăitor pe meleagurile capitalei, este absolvent al Universității din București, Facultatea de Teologie Ortodoxă, secția Conservarea și restaurarea Patrimoniului cultural. Walter Mărăcineanu are un Master obținut la Universitatea de Arhitectură și Urbanism Ion Mincu din București în Antropologia Spațiului Sacru, un Atestat de grafician în mediul de lucru digital și este membru stagiar al Uniunii Artiștilor Plastici din România Filiala Artă Plastică Religioasă și Restaurare.

Între anii 1998 și 2019 a participat la toate expozițiile de grup ale Filialei UAPR Brăila, la Saloanele Moldovei de la Bacău, la Bienalele Lascăr Vorel de la Piatra Neamț, la toate edițiile Salonului Național de Plastică Mică de la Brăila și a avut 4 expoziții personale în orașul de origine. Artistul Walter Mărăcineanu abordează pictura în următoarele tehnici: acrilic pe pânză, carton și lemn și pictură digitală fiind un artist deschis noului. Deschidere către nou îl caracterizează și în ceea ce privește maniera de abordare a temelor dragi sufletului său cât și a acelor ce țin de domeniul imaginarului, de cele mai multe ori acestea intersectându-se într-un mod ciudat și șocant pentru publicul ce-i vizitează expozițiile. Religia, legendele și miturile laolaltă redau imaginea complexă a simțirilor, trăirilor și ideilor sensibilului artist. În toate aceste sincerități, nu numai artistice, se regăsesc credința și crezurile omului Walter Mărăcineanu.

Jurnalul sacru vorbește despre conceptul de Timp, concept fundamental al gândirii umane. Și anume că tot ce se găsește în jurul omului este înscris în timp și ființa umană care este permanent supusă unor transformări succesive ce stau sub semnul timpului. Expoziția de la Gh. Naum oferă publicului 2 axe coordonatoare, una legată de viața pictorului și cea de a doua legată de timpul liturgic al creștin-ortodoxiei. Prima axă aduce în expoziție lucrări mai vechi, din anii studenției, dar și lucrări realizate recent.

În cea de a doua axă se încadrează și titlul, numele expoziției care reprezintă evenimente bisericesti care se succed și revin într-o anumită ordine :zilnic, săptămânal și anual, acestea permițând credincioșilor retrăirea momentelor importante din viața și activitatea Mântuitorului, dar și din întreaga istorie sfântă a mântuirii. Ceea ce se particularizează în viața credincioșilor vine să obiectiveze în sensul sacru al existenței transmis de mesajul evangheliilor.

Tradiția artei creștine, de pe mai multe arealuri ale Terrei și din mai multe epoci, l-au inspirat pe autor în crearea lucrărilor expuse, acestea rămânând accesibile ca mesaj. Mesajul expoziției este acela că sensul vieții, dat de Întruparea Mântuitorului, este mereu actual și trebuie transmis cu bucurie tuturor: capătul vieții este începutul Împărăției abia închipuită acum. Timpul nu este acel factor ce transformă viața în nisip inert, ci posibilitatea de a atinge desăvârșirea. Lucrări expuse: Nașterea Maicii Domnului, Înălțarea Sfintei Cruci, Intrarea Maicii Domnului în Biserică, Nașterea Domnului, Botezul Domnului, Bunavestire, Duminica Floriilor, Pogorârea la Iad, Înălțarea Domnului, Pogorârea Sfântului Duh, Schimbarea la Față, Adormirea Maicii Domnului, Învierea lui Lazăr, Răstignirea Domnului, Mironosițele la Mormânt, Petrecere de Crăciun, Arhanghelul Mihail, Arhanghelul Mihail, Arhanghelul Gavril, Înger pe nori, Înger în fereastră, alte schițe de concepție. Au vorbit despre lucrări și despre autor: Maria Stoica - șeful secției de Artă a Muzeului Brăilei și plasticianul Hugo Mărăcineanu - tatăl artistului expozant, vice-președinte al UAPR Filiala Brăila. Cuvântul de încheiere a aparținut autorului Walter Mărăcineanu.

Expoziția a putut fi vizitată de publicul iubitor de frumos în zilele de miercuri până duminică între orele 10.00-18.00.

Unde ești tu Păunescu?

În memoria poetului Adrian Păunescu, fiica lui și în același timp redactor-șef, Ana-Maria Păunescu alocă o pagină poeziei sub titlul *Poeziile se întorc spre Flacăra*. Ideea este de a promova poezia. Din păcate, de mai multe numere, pagina respectivă este umplută de grafomani care nu numai că nu au citit poezie dar nici nu scriu poezie, pentru că mângălelele publicate cu greu pot fi numite astfel.

Dăm un exemplu: am ajuns din urmă viața/ desprinsă ca un aisberg/ de calota de gheață a umbletului/ naufragiat între cele două emisferă/ i-am angajat impiegaț/ să nu mai rățăcească la intersecția cu/ destinul/depănând macazul împăiat de rugină/ desprinzându-i cu forcepsul niturile...

Nu înțeleg cum s-ar desprinde viața de calota umbletului dacă autorul ar fi un sedentar. Nu umbi, nu ți se desprinde viața! Umbă și vei viețui! Las *emisferele* pentru că o fi de la tipar. Apoi impieगतul nu va depăna macazul acela nici în 15 milioane de vieți pentru că el nu știe a depăna macaze deoarece se ocupă cu coordonarea trenurilor. Alea le depănează alții. Și nu cu forcepsul pentru că ar sta acolo alți 200 de ani să facă operațiunea!

Cuvinte prețioase puse cu lopata și care nu exprimă nimic. *Unde ești tu Păunescu ca punând mâna pe poeziile lor să le împarți în două cete – proaste și de dat înapoi!*

Flacăra lui Adrian Păunescu nr 27/ 2021

Scriu și alții

Am observat, de ceva vreme, o scădere a profesionalismului cu care este realizată publicația brăileană Casa Speranței. Colegii de redacție au urlat la arici că au materiale publicate parțial, poezii culese greșit și altele de aceeași natură.

Acum, în acest număr 32, am găsit materialul *Adio, Occident! Bun venit, Asia!* care poartă semnătura domnului Valeriu Ion Găgiulescu dar pe care acesta nu l-a scris!

Mai multă atenție! Pentru că astfel de scăpări strică imaginea publicației pe care a nășit-o și în care a pus suflet fostul nostru director onorific domnul Ion Bălan.

Casa Speranței nr 32 iunie 2021

Sonet indiscret

Doar mâna s-o întinzi, când vrei și-ndată,
Dorița-n vârful degetelor suie,
Prin aer, cu mirosul de tămâie,
Altarele se prăbușesc deodată.

Te mai atrage pielea mea lucie,
Pe înserat,când nu se mai arată
Cu strălucirea ei catifelată
Ce totdeauna, știa să îmbie?

Cu viclenie, gânduri să nu stăruie,
Împreunarea-n taină vrei să fie,
Sau cerul peste noi ai vrea să năruie?!

Aș vrea să-ți iau o vorbă mărturie
Iar eu, cu prietenie, să te-nvăluie,
Respect și stimă tainică învie!

Uniți de-acelaș rost

Uniți de timpul ce deasupra poate,
S-aștearnă pulberea albă de stele
În loc să ne-nconvoaie, pe sub ele,
Din vene, forță și vigoare scoate.

Oricât ne sunt ursitele de rele,
Furiile șuvoaie adunate,
Destinul amândorora străbate,
Călăuzindu-ne pe căi rebele.

Ajunși pân-la sfârșit pe lumi haine,
Uniți de-acelaș rost pe calea dreaptă,
Rămânem doi, cât vremea ne mai ține.

Ne leagă-aceeași soartă, mai departe
Și-oricâte încercări la rând așteaptă
Cu treze minți, simțiri fără de moarte!

Florentina NIȚĂ

La o nouă carte

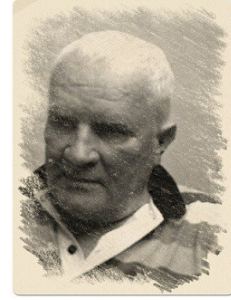
lui Vasile Mandric

Când iese-n lume, ca să o salute,
Mustind a cerneală de proaspăt tipar,
Din roua gândirii, aduce în dar,
Un alt înțeles la cele știute,

Oricâte opreliști de-nfruntat apar,
Purcede la drum, pe cărări neștiute,
Multe-s de spus și rămase sunt multe,
C-o râvnă ce nu poate fi în zadar.

Un clasic sonet venit de departe,
Amprenta de gând turnat în terține,
Comori de cuvinte-s, prin foi de carte.

Iambice ritmuri,al filelor parte,
Noptile albe tot, treaz îl menține,
Sonetul este un cânt fără moarte!

Vasile MANDRIC

Bomboana pe colivă

prietemei mele Florentina Niță

Nu mai e lumea, cum era odată,
Nici pâinea, nu mai e așa gustoasă,
Dar, mi-am dorit, poema mea frumoasă,
E partea ce mă știe vinovată!

Căci amintirilor, ce le mai pasă,
Că-n urma vieții mele, semne cată,
Caiete vechi, cu versuri, și-mi arată,
De ce trecutu-n pace nu mă lasă?!

Că m-aș sui în pod, mă doare cotul,
Și-oi pune-n față, opera naivă,
Dar, casa mea a dispărut cu totul.

Au mai rămas caiete, dar nu-n stivă,
Unde n-ajunse șoarecii cu botul,
Exact precum, bomboana pe colivă!

Se crapă noaptea

Mă scol, și-n răsărit, noaptea se crapă,
Doar vântul ca o pisicuță toarce,
Clepsidra, nimenea, n-o mai întoarce,
Iar ceasul merge îndărăt, sub mapă.

Mă las pierdut în umbra mea de pace,
Plonjez în început și-aștept să-nceapă,
O lume cum a fost, văzduh și apă.
Care există, fiindcă, n-am ce-i face!

În alte spații mintea mea îmi sapă,
N-am să vă spun acum prin ce mijloace,
Doar din greșală, sigur, poate-mi scapă.

Sau poate spun atunci când m-oi preface
Și-oi lumina în noapte ca o lampă,
Prin toate cartierele sărace!

Viața o loterie

De-acum și viața mea e loterie,
Barem să știu atunci când am plecarea,
Că-n urmă o să vină și uitarea,
N-are obicei aceasta să-ntârzie!

De multă vreme m-a cuprins mirarea,
Și-am fost aici să fac o mărturie,
Că cea mai sfântă faptă este a scrie,
Căci numai Dumnezeu îți dă chemarea!

Sunt unii care-o fac pentru simbricie
Dar eu scriam mai mult pe sărutarea
Ce devenea iubire și mândrie!

Și mă ținea pe piață doar vigoarea
Căci dragoste făceam pe datorie,
Dar mai greșeam de multe ori cărarea!

Păpușarii puterii – viața bate televiziunea

Mihai VINTILĂ

Alexandru Rusu este de peste treizeci de ani jurnalist radio. Experiența sa în mass-media o putem considera vastă. De altfel, acest lucru, se vede și în romanul său de debut – *Păpușarii puterii*. Implicat într-un scandal, pentru că a denunțat manipularea publicului de către Radio România în 2016, Alexandru Rusu a folosit experiența de atunci, de hărțuire, intimidare și anchete pentru acest roman. Cele șase luni de zile, în care a fost o țintă pentru că a spus adevărul, izbucnesc în acest roman prin limbaj, prin personaje și prin tematică.

Volumul nu este despre Alexandru Rusu cum probabil ați crede. Este despre partea vizibilă și mai ales despre partea invizibilă a mediei. Autorul se concentrează pe o televiziune și pe patronul acesteia. Alfred Greceanu este un mogul media, un proprietar ajuns și nu făcut. A pornit de jos și a crescut ajungând a deține un mic trust de presă al cărui pilon central este o televiziune cunoscută, TVG, dar care, din lipsa finanțării și a lipsei sprijinului politic, nu reușește să fie în topul televiziunilor în măsurătorile de audiențe.

Primele rânduri sunt chiar gândurile lui Alfred Greceanu care conturează cameleonismul și pragmatismul personajului – Publicul înghite orice. Cu cât e mai imbecilizant, cu atât mestecă mai ușor orice mizerie.

Conflictul începe când Vlad Butuman, un monument de aroganță dar plin de bani, dorește a-i cumpăra televiziunea și a o folosi în scopuri politice. Oferta financiară slabă este susținută de presiuni psihice și de o corecție fizică. Alfred Greceanu nu poate accepta. Postul ăsta e ca și copilul meu! Un post pe care eu l-am făcut, eu l-am crescut și numai eu știu cum să mă descurc acum cu el. Totul numai pe munca mea!

Din acest punct cartea pornește într-un ritm alert iar evenimentele se întâmplă ca într-un thriller american. De altfel, acest lucru îl indică și cunoscutul analist politic Cristian Pîrvulescu care apreciază cartea ca fiind un thriller politic în care suspansul este ritmat de tempoul politicii și mass-mediei românești actuale.

Eroul nostru nu este însă un novice. Este bine conectat lumii politice prin socrul său, senator, om vechi, uns cu toate alifiile politice, fost activist al partidului comunist. Nu apelează la el ci caută alternative de a scăpa din menghina preluării ostile. Soluțiile economice se dovedesc a fi ineficiente și numai scăparea politică este cea care îl poate izbăvi. Și aceasta o face dar într-un mod total diferit decât cel care se aștepta Greceanu. Scăparea sa și, în același timp dependența viitoarelor poziții este asigurată de fosta securitate care încă lucrează în lumea românească prin oameni discreți. Cum ajunge acolo vă las să descoperiți singuri. Vă asigur că sunt pagini interesante, incredibile și uneori chiar surprinzătoare. Poate dintre persoanele veți recunoaște figuri actuale ale mass-mediei românești sau le puteți alătura unor modele. Nu este întâmplător pentru că ele au stat la baza acestui roman.

Cătălin Tolontan pe coperta patru, afirmă că avem de-a face cu o carte despre România. Are dreptate și așa este. Volumul este despre România văzută și, mai ales, despre România nevăzută. Această parte nevăzută este cea care atrage cititorul și care este bine conturată. E surprinzătoare, poate parțial bănuită de cititor, dar concretă în roman.

Pentru a apărea cartea, editura a fost nevoită să facă o strângere de fonduri. Banii adunați s-au folosit pentru costurile tipăririi. Șaizeci de persoane au donat bani pentru ca acest volum să vadă lumina tiparului. Și bine au făcut!

Alexandru Rusu scrie frumos, incitant și alert. Se vede mâna jurnalistului. Faptul că a ales intenționat să scrie despre mass-media este pentru că acest domeniu îl cunoaște în profunzime. Astfel a putut să facă judecăți de valoare, să contureze personaje credibile, să folosească tipurile de limbaj din presă. Este un debut spectaculos la un nivel ridicat.

Fostul președinte al României, Emil Constantinescu, afirma că trăim o vreme a oamenilor care vând și cumpără principii, ideologii, locuri în parlament și guvern folosind minciuna, șantajul, vulgaritatea, manipularea oamenilor prin orice metode. Este motoul cărții și este perfect ales. Asta găsiți în acest roman. Mai mult, aveți privilegiul de a desluși mecanismele sistemului, al unei fabrici de idoli.

Alexandru Rusu, *Păpușarii puterii*, București, editura *Hyperliteratura*, 2020, 302 pagini.

Ilarie Voronca într-o nouă ediție spaniolă cu *Mic manual de fericire perfectă*

A apărut în Spania, la Madrid, *Mic manual de fericire perfectă* de Ilarie Voronca, la editura *Hermida Editores* în traducerea lui Cristian Santacroce.

Volumul va fi difuzat în Spania, Chile, Columbia, Argentina și Mexic. Prețul de vânzare este de 18 euro.

Deși cartea s-a tipărit la finalul lunii aprilie datorită pandemiei abia în mai a început difuzarea ei. (V.M)

Cronica unei întâmplări estetice

Hugo MĂRĂCINEANU

Între 17.04 și 5.05.2021, la Galerile de Artă filiala U.A.P.R. Brăila s-a găzduit expoziția filialei U.A.P.R. Focșani, Vrancea. 15 expozanți s-au prezentat publicului așa cum îi menționeazăafișul.

Se discern două moduri de abordare: unul savant elaborat bazat pe măiestrie, armonie, compoziție, ce urmărește să exteriorizeze idei, trăiri, sentimente fără șocuri, fără excese ori găselnițe tematice, tehnice, cromatice, compoziționale. Dar plin de viață și sensibilitate.

Al doilea mod mizează pe gestualism, pe aleatoriu voit alambicat, pe tehnică cât mai șocantă, imprevizibilă (fumată de mulți alții de aici și de aiurea), în încercarea de prindere a unui moment ori să facă explicit insondabilul ca într-o regresie psihică. Mizând și riscând doar pe limbaj ultraspecializat (greu accesibil și unor inițiați) pe care un public, de duminică, nu îl poate citi. În condiții de pandemie s-a simțit acut lipsa unui catalog, a unei prezentări cu reproduceri și date sumare despre artiști și lucrările lor. Da, omul intră în expoziție spre a trăi, recepta, comunica cu ce i se etalează și-l convinge autorul (că arta nu-i ce vrea autorul, este ce îl convinge pe privitor) și fără un catalog el nu poate să-și rememorize, să-și caute potecă către sensurile din lucrarea plastică.

Catalogul este dovada trecerii, semnul, urma unei activități extrem de necesare și autorului și publicului (ori oareșce sponsori, că de mecenat nu se poate vorbi, nu din lipsă de fonduri ci de inimă și glagorie).

Catalogul este act, dovadă pentru primiri în U.A.P.R. și definitivări, iar în cele din urmă este singura dovadă ce-i rămâne artistului care creează, plătește, transportă și măcar acest catalog să-i alimenteze speranțele. Într-o trecere fugitivă ești izbit de aceeași manieră de atac a spațiului plastic: gestualism, multă selecție din aleatoriu, o cernere din etape de evoluție – nu o idee, un gând inițial după care să curgă întreaga exprimare și expresie. Mă îndoiesc că toți sunt la fel, că vor același lucru ori sunt sclavii unei metode ori dominați de cel mai puternic. Să fim serioși, pe fiecare ne doare altceva și altcumva, cât despre epigoni știm că au rămas doar epigoni!

Tendențele de abstractizare, din deceniul șase-șapte din secolul trecut, făceau legătura cu tendințele antebelice din două motive: unu, ori că nu erau de acord cu tema, "cu necesitatea socială, măi tovarășe artist!" și în al doilea rând pentru că transmiteai un mesaj pe care cenzura să nu-l citească, o direcție. Dar cine te oprește azi să spui, dacă ai ce spune, și apelezi exclusiv la exerciții de limbaj, la încifrare, care ar presupune un cod, pe care nu l-am văzut, ori la efecte aleatoare pe care nu le stăpânești și te lași furat de aceste efecte ieșite din alte efecte într-un efort sisific cu final demn de Sisif.

Acuarela Lenuței Nistor e o încercare de dirijare a aleatorului pentru dirijarea unor structuri în plan și în spațiu. Liviu Nedelcu – gestualism exacerbant plin de angoase, de hățișuri și himere, când se rupe, crează vid în spațiul rupt mută în afară sămânța de noi zvârcoliri generatoare de întrebări.

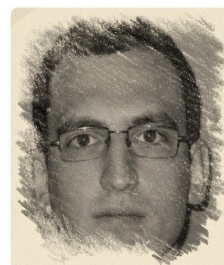
De dragul tehnicilor, al modernizării, de „himera” unui stil crezi că merită să renunți la tradiție, la tehnica picturală, să-ți maltratezi trăirile și subiectul, să te pui într-un ambalaj fals. Sinceră, jonglând cu picturalitatea, Laura Dumitru se joacă (serios) descoperind fantasticul, visul, copilăria, recompune lumea, asocieri de cadre, rescrie legendele creației și curgerii lui Cronos fără încrâncenări, așa lin, pașnic și frumos în vibrație cromatică. Cu o tehnică ce amintește impresionismul, dar stranie prin subiect, Elena Bîrhală obține o stare specială din suprapunerile cromatice transparente, compoziții statice în cadru dar puternic mișcate prin jocul cromatic înainte-înapoi. Interesant este tranzitul între culoare și volum – Gheorghită Galan, o asociere cadru, volum, culoare, volum sugerat cromatic dar și real. O plăcere vădită de a fantaza în jocul tridimensional, materialitate și sugestie senzitiv cromatică.

Rodica Gherghinoiu, simfonie de griuri între alb și negru, înving griurile deschise, zgomot, forță, rezonanță gravă, cu mari explozii de alb, de dispariții. Un piano forte vibrând în lumină. Monica Turcu – savant steagul, răbojul cu notații de pușcăriaș trezește, la cine nu pricepe, teama, claustrarea și în pandemie, frica de moarte. Poate era mai tranșant fără față, filele alăturate. Adrian Munteanu, acuarela umedă, frumos echilibrată, expusă prea des ori păstrată în condiții inproprie (hârtie îngălbenită, culori voalate). Elena Stoiciu, efort uriaș pentru o stare atât de lirico-onirică, o singularizare a unor trăiri, o desprindere din masă a unui trup ce nu devine tipar, rămâne în sfera masei, devine vizibil o clipă. Efemeritate?! Da, asta cred că sugerează. Ștefan Dumitru - două lucrări mici cât o palmă dar la fel de impresionante și pline de mister ca ale lui Arghirescu Popa, Laurențiu Păun, Monica Vaicu, Laura Dascălu.

Fiecare expoziție este un prilej de bucurie în a descoperi ce și cum fac, cum se descurcă ceilalți confrăți. U.A.P.R. are o datorie nobilă să susțină și să ducă mai departe o tradiție, o școală, un caracter național pentru care au trudit mii și mii de artiști peste care s-au ridicat ca niște faruri Grigorescu, Luchian, Andreescu, Tonitza, Palady, Pătrașcu, Ciucurencu, Pacea, Piliuță, Brâncuși, Anghel, Baraschi, Caragea, Irimescu, Paciurea.

Serafimizare - aforisme

Zeno HALUPA

Fără tine, mă simt ca un Dorian Gray, pedepsit la o interminabilă procesiune publică cu infamul meu tablou, în timp ce-mi mărturisesc teribilul secret...

...mai tristă decât o aureolă deșertificată...

Fără tine, aş fi rămas vrednic de-a fi aruncat de pe stânca tarpeiană de însuși Iuda.

Ai apărut la încheieturile întunericului, decantându-te precum un recviem din arcușul cu fire de sârmă ghimpată.

Legați de-am fi unul de altul pe rug, tu tot ai rămâne pentru mine, chiar și în fața inevitabilei morți, ceea ce a fost catargul pentru Ulise.

Pielea ți-e însământată cu trena-copilă a crinului.

Un zâmbet de-al tău, și zâmbetul meu a încetat să mai fie cicatricea rănii de-a avea buze.

Până să te cunosc, sufletul stătea în mine ca o sperietoare ce se bucura de recolta viitoare de carne putrezită.

După ce-am primit un sărut echivalent cu o grațiere de la moarte, capacul de coșciug mi s-a părut o mască ideală pentru balul pământului...

Dacă te-ar fi creat și pe tine din țărână, ți-ar fi scăpat ca inimă corola unui trandafir roșu!

Mâna ta este aparte: taie mihailic, binevestește gavriilic, vindecă rafailic, descainizează pietrele, desalomizează dansurile și descariotizează ștreangurile.

Nu primirea morții în singurătate m-ar învenina, ci faptul că pe tălpi îmi sunt pictate chipurile pașilor pe care n-am să-i mai pot călca în picioare pentru tine.

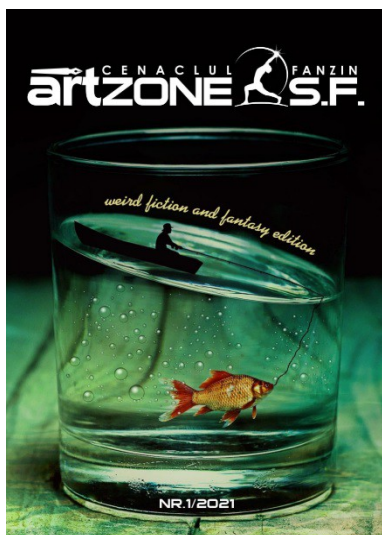
Semigravitația primordială - toți îngerii să se fi oprit din cădere în dreptul chipului tău.

Suprainerția - tot ceea ce se îndreaptă spre înviere să se oprească din murit în dreptul glasului tău.

Zig-zag brăilean

Mihai VINTILĂ

În paginile 25-26

A apărut la Brăila primul număr al fanzinului Artzone S.F. în coordonarea lui Mircea Cărbunaru. Secretar de redacție este Gabriel Leonard Sîrbu iar publicația are un tiraj tipărit limitat fiind disponibilă în format pdf și pe pagina revistei noastre.

Din cuprins semnalăm povestirile – Liziera de Ana-Maria Burlacu, Leul de safir de M.Șt. Cărbunaru și Sub soarele deșertului de același autor, Cu ochii închiși de Adriana Burlacu, Momeală vie de Gabriel Leonard Sîrbu, Departe de Hades de Maria Teodora și traducerea din lord Dunsany – Venirea mării.

Publicația apare cu sprijinul Bibliotecii Județene Panait Istrati Brăila iar temarica acestui număr a fost weird fiction & fantasy.

Numărul doi, aprilie 2021, al revistei *Colocvii Dunărene* primește, în primul rând, un ISSN ceea ce a lipsit primului număr și are un bogat cuprins.

Editorialul aparține criticului Viorel Coman și se intitulează Balada „Chira” – treptele demitizării. Urmează apoi un pachet de articole dedicate lui Panait Istrati din care amintim: Pledoarie pentru „dreptate elementară”: Afacerea Rusakov de Panait Istrati de Zamfir Bălan, Panait Istrati, Opere I-IV. Semnificația unei ediții (I) de Viorel Coman, Neranțula, un micro-roman prea puțin prețuit, al lui Panait Istrati de Adi G. Secară și Brăila lui Panait Istrati, etos și topos al dialogului intercultural semnat de Georgiana Troia.

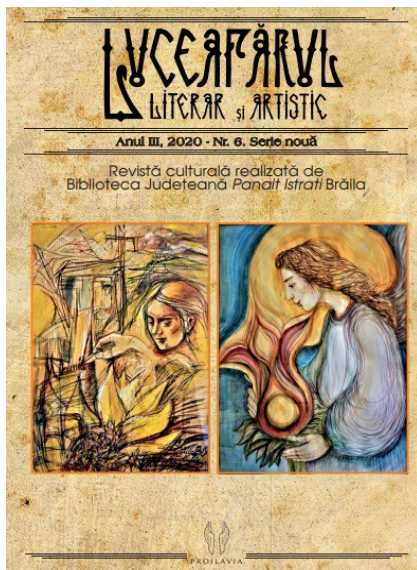
Semnalăm, din cadrul istoriei literare, articolul Ștefan Baciu – poet al unui tragic aproape departe de Dan Angheliescu iar din fișa de disționar materialul Mircea Cavadia semnat de Lucian Chișu. Valentin Popa face cronica literară Un nou volum de Marian Valeriu Găureanu: Elemente: pământ, apă, pământ.

Poezie publică Liviu Ioan Stoiciu și Camelia Iuliana Radu în timp ce proză scrie Ovidiu Dunăreanu Alți oameni din Ostrov și isprăvi după chipul și asemănarea lor. Vasile Datcu scrie despre Statul capturat în timp ce Lucian Sabadoș despre Brăila mea subiectivă (1).

Mai remarcăm din acest număr articolul lui Gheorghe Mosorescu - Istoria unui Salon. Arta plastică din și pentru Brăila.

Deși în numărul trecut al revistei noastre am fost ironic referitor la timpul de apariție a acestei publicații iată că Biblioteca Județeană Panait Istrati a luat lucrurile în serios și încet, încet, în, acest an, revista va ajunge la zi.

Semnalăm editorialul *Cultura și Distanțarea Fizică* semnat de Dragoș-Adrian NEAGU dedicat culturii în pandemie. Avem un interviu *Gazetăria* – o profesie pe cât de frumoasă, pe atât de responsabilă, acordat de Vergil Matei, fost ziarist local în redacțiile publicațiilor *Înainte* și *Libertatea* între anii 1977-1997. Întrebările interviului au fost puse de Eduard Claudiu Brăileanu.

Poezie publică Sibiana Mirela Antoche, Armanda Filipine iar Dumitru Anghel este prezent cu o cronică despre *Pe diagonala cuvintelor* de Tudorița Tarniță.

Alexandru Hanganu își arată măiestria în epigramă iar Silviu Radu vine cu un fragment din romanul *Roșia Montană - Frăția aurului*.

Într-un eseu intitulat *Lagăre din județul Brăila*, Constantin Gherghinoiu scrie despre povestirile și romanele cu această temă.

Ștefan Aftodor ne readuce în memorie semnarea *Tratatului de la Paris* printr-un amplu material. Marinela Ioanid scrie despre *Expoziții și expozanți* făcând o trecere în revistă a expozițiilor de pictură din oraș.

Numărul se încheie cu debutul Liliane Toma cu un fragment din volumul *Elitre*, aflat în pregătire.

A apărut numărul 32, iunie 2021, al publicației *Casa Speranței*. Din cuprinsul bogat semnalăm amplul material intitulat *Din Raportul Consiliului Director în perspectiva ținerii adunării generale* și unul mai scurt *Rezultate financiare semnificative*, ambele legate de viitoarea adunare generală a asociației.

Materialul doamnei Tudorița Tarniță - *Între vârsta de pensionare și speranța de viață* ca, re abordează recente discuții privitoare la creșterea vârstei de pensionare este publicat la rubrica *Opinii* fără menționarea sursei și anume ziarul infoEST!

Sub titlul *Eminescu* sunt inserate o serie de materiale precum *Ultima zi din viața Luceafărului* sau *Gest de Adio*.

Colegii Alexandru Halupa și Virgil Andronescu sunt și ei prezenți cu o poezie și respectiv un amplu material.

Secțiunea dedicată literaturii cuprinde în revistă poezii, epigrame, sonete și multe alte informații.

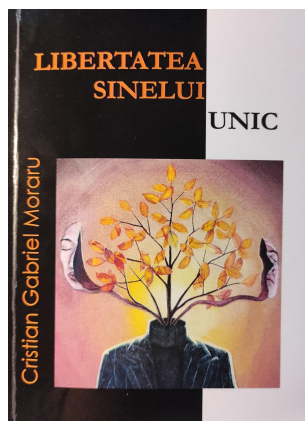
Semnal

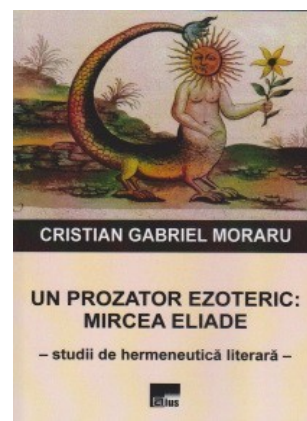
Monica Patriche
Un sfert de veac de singurătate
Băbana,
Ed. Rocart, 2021.

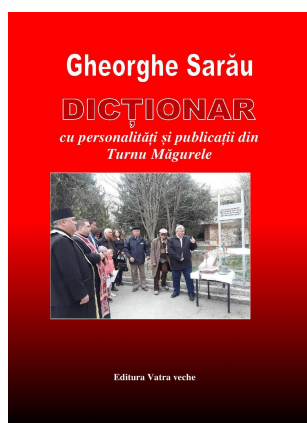
Cristian Gabriel Moraru,
Dosar critic eCreator
Baia Mare,
Ed. eCreator, 2021.

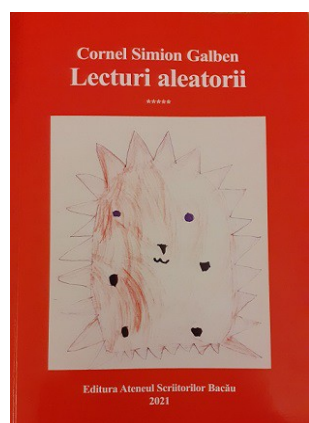
Cristian Gabriel Moraru,
Libertatea sinelui unic
Craiova,
Ed. Aius, 2020.

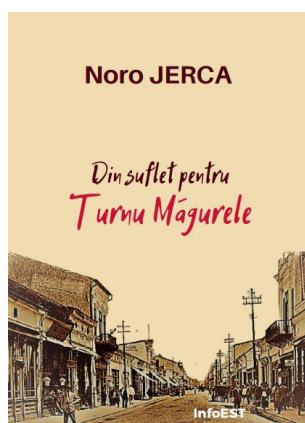
Cristian Gabriel Moraru,
Un prozator ezoteric Mircea Eliade
Craiova,
Ed. Aius, 2021.

Gheorghe Sarău,
Dicționar cu personalități și publicații din Turnu Măgurele.
Tg. Mureș,
Ed. Vatra veche, 2021.

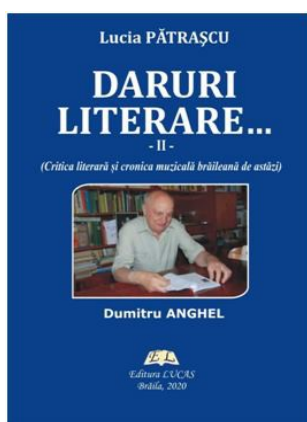
Cornel Simion Galben,
Lecturi aleatorii V.
Bacău,
Ed. Ateneul Scriitorilor, 2021.

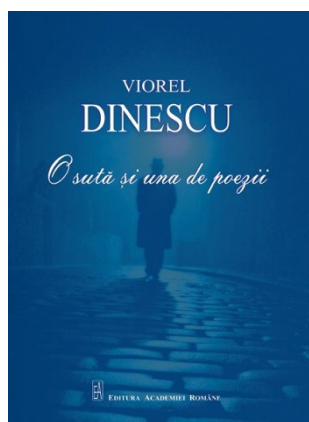
Noro Jerca,
Din suflet pentru Turnu Măgurele
Siliștea-Brăila,
Ed. infoEST, 2021.

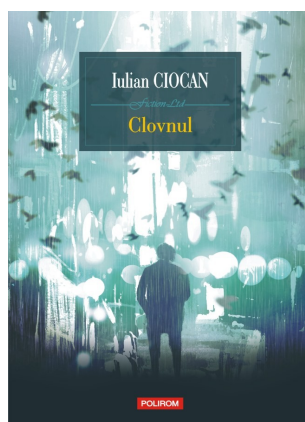
Ghinea Mitrea,
Scorpia cu ochi albaștri.
Brăila,
Ed. Lucas, 2021.

Lucia Pătrașcu
Dăruiri literare (...)
Dumitru Anghel
Brăila,
Ed. Lucas, 2020.

Viorel Dinescu
O sută și una de poezii
București,
Ed. Academiei Române, 2021.

Iulian Ciocan,
Clovnul
Iași,
Ed. Polirom, 2021.

Aurora Liiceanu,
Efectul de undă
Iași,
Ed. Polirom, 2021.

Brăila – Jurnal Sacru

În ziua de 22 mai 2021 Galeria de Artă Gheorghe Naum a Muzeului Brăilei a găzduit o impresionantă expoziție de pictură cu tematică religioasă. S-a vernisat expoziția *Jurnal sacru* a plasticianului Walter Mărăcineanu. Articolul complet în pagina 16!

